

ACC. N:R M. 6680:1-5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fingal Johansson
Härad: Ästbo Adress: Bygget, Gjöåkra Värnamo
Socken: Värnamo Berättat av: Maria Johansson
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Hjälkummar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Värnamo s. m.

Grav på frängelista H.C. N.
Pottaskebränning.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M 6680: 1.

Landskap: Småland Upptecknat av: Singal Johansson
 Härad: Årtbo Adress: Bygget Gjöarna Värnamo
 Socken: Värnamo Berättat av: Maria Johansson
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1854 i Hjälshamn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Berättaren minns att man i hennes barndom hade pottaskebränneri i Värnamo.
 "Pottaskebränneriätt" invid Årtbo härad d. v. tingshus, som var beläget vid Pämögatan. (Det gamla tingshuset står ännu kvar och är numera hotell "Hembygden" ämn. av F. Johansson.)
 "Schuaränn", som föreståndaren för pottaskebränneriet kallades, hette Lager och var boende i Snehagen Värnamo. Skan köptes från ortsbefolkningen. Berättaren

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 6680 : 2.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fingal Johansson
Härad: Östbo Adress: Bygget, Gjöakra Värnans
Socken: Värnans Berättat av: Maria Johansson
Uppteckningsår: 1946 Född år 1857 i Hjälshammars

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

minns att hennes fader, som var boende i Gatan Hjälshammars Värnans s:n, brukade bränna stora bål av enebuskar och annat skräp och sedan sålde han askan till pottascherchudriet Bränningen av pottaska tillgick så: Askan junte vatten slops i stora träkar vid vars botten var ett lapphål alldeles som i ett vand. byrkar. Vattnet och askan bruggdes i dessa kar tills den blev stark lut, vilken sedan toskades

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6680 : 3.

Landskap: Småland
Härad: Östbo
Socken: Värnamo
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Fingal Johansson
Adress: Bygget, Gjöakra Värnamo
Berättat av: Maria Johansson
Född år 1857 i Hjälshamn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

i stora kittlar. Det skum som bildades på ytan då luten kokades skummades av med en slev och tillvaratogs, och av detta bereddtes sedan pottaskan, men bara denna senare reningsskedar tillgick är berättaren obehakt. För omkr. 75 år sedan beändes det pottaska i "schuaräldeam" vid Östbo härad's tingshus. Sedan man upphört med pottaskbränningen användes "schuaräldeam" i flera år som häststall, (hällästall) för de lantbor som beröpte köpingen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6680 : 4.

Landskap: Småland
Härad: Östbo
Socken: Fryele
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Fingal Johansson
Adress: Bygget Gjöakra Värnamo
Berättat av: Askan Karlsson
Född år 1871 i Gustavsberg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Fryele socken.

På man på 1860-talet brände
pottaska vid yta gård i Fryele socken
brände man bl. a. myrstackar
vars aska såldes till pottaskestuderiet.
Skogarna voro länge utrotade i
skogarna omkring yta gård.
Vid ett tillfälle uppstod skogseld
genom myrstacksbränning.
Fattiga gummor som bodde
i grannskapet brukade bränna
myrstackar och sedan sälja askan
till pottaskestuderiet. Förtjänsten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6680: 5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fingal Johansson
 Härad: Östbo Adress: Bygget, Gjörska Värnarna
 Socken: Fryele Berättat av: Oskar Karlsson
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1871 i Gustafsberg.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

5

(= inkomsten) var ganska måttlig.

Enl. vad berättaren uppger
 betalades vid skuderiet på
 Ysa gård för en "löpta" arka
 endast 7 öre.

(Löpta, var ett laggat träkärl
 rymmande omkr. 10 liter, ämn.
 av Fingal Johansson)

Skriv endast på denna sida!